

01 Vraag van mevrouw **Trees Pieters** aan de staatssecretaris voor Arbeidsorganisatie en Welzijn op het werk, toegevoegd aan de minister van Werk en Pensioenen over "de wet van 25 februari 2003 houdende maatregelen ter versterking van de preventie inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk" (nr. 2378)

01 Question de Mme **Trees Pieters** à la secrétaire d'Etat à l'Organisation du travail et au Bien-être au travail, adjointe au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "la loi du 25 février 2003 portant des mesures pour renforcer la prévention en matière de bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail" (n° 2378)

01.01 **Trees Pieters** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, de wet van 23 februari 2003, ter versterking van de preventie inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van het werk, is nu een jaar oud.

Die wet voorzag in de mogelijkheid een deskundige aan te stellen om een onderzoek uit te voeren na een ernstig arbeidsongeval. Het KB van 28 mei 2003 bepaalt de voorwaarden waaraan die deskundige moet voldoen en hoe die zal worden aangesteld. Dit KB trad in werking op 1 juli 2003 maar op 1 januari had het door de wet, in de wet van 4 augustus ingevoerde artikel 94ter, in werking moeten treden waardoor de betrokken ambtenaren een deskundige moeten aanstellen na een ernstig arbeidsongeval. Door het KB van 31 december 2003 werd de datum van inwerkingtreding uitgesteld met 1 jaar.

Ik zou u dan ook willen vragen waarom de ontworpen regeling werd uitgesteld. Het FARAO-plan, dat u hebt opgemaakt, voorziet dat bedrijven vanaf januari 2005 ernstige arbeidsongevallen anders moeten onderzoeken. Ik veronderstel dat deze mededeling in relatie staat tot het uitstel van de inwerkingtreding van het bovenvermelde KB. Wat zal er concreet veranderen? Zal de nieuwe reglementering waaraan u werkt tot gevolg hebben dat de verplichting om een deskundige aan te stellen, zoals voorzien wordt door de vermelde wet, wordt opgegeven? Of wordt dit toch op een of andere manier aangehouden?

01.02 Staatssecretaris **Kathleen Van Brempt**: Het klopt dat het koninklijk besluit met één jaar is uitgesteld. De reden daarvoor is de moeilijke implementeerbaarheid ervan of anders gesteld het probleem

01.01 **Trees Pieters** (CD&V): La loi du 23 février 2003 visant à renforcer la prévention en matière de bien-être des travailleurs permet la désignation d'un expert aux fins de mener une enquête à la suite d'un accident du travail grave. L'arrêté royal du 28 mai 2003 fixe les conditions de désignation de ces experts. La mise en œuvre de ces dispositions a toutefois été reportée. Pourquoi?

Selon le plan PHARAON de la secrétaire d'Etat, les entreprises devront, à partir de 2005, mener différemment l'enquête après des accidents du travail graves. Quels seront précisément les changements? Les nouvelles dispositions sur lesquelles planche la secrétaire d'Etat auront-elles pour effet de supprimer l'obligation de désigner un expert?

01.02 **Kathleen Van Brempt**, secrétaire d'Etat: Il est exact que l'arrêté royal a été reporté d'un an,

dat we hebben met het vinden van een voldoende aantal experts nodig om de onderzoeken te doen. We bekijken nu – en dat is ook de reden waarom het is uitgesteld – of dat aantal externen van structurele aard is. Ik geef ook aan dat de aanstelling van experts eigenlijk geen onderwerp van onverenigbaarheden mag zijn. Er mag dus geen onverenigbaarheid zijn in hoofde van de functie die ze doen als expert en andere functies die ze uitoefenen. Om een beetje meer concreet te zijn, we hebben aan het einde van vorig jaar vastgesteld dat er een tachtigtal formele en geldige kandidaturen voorhanden waren. Gegeven het feit dat het om ongeveer 15.000 ernstige arbeidsongevallen op een jaar gaat, is dit volstrekt onvoldoende om die taak ook op zich te nemen. Bovendien moesten we nog onderzoeken of die onverenigbaarheid waar ik het daarnet over had ook niet speelde bij een aantal van die tachtig experts die zich aandienen. Ik heb het een jaar uitgesteld om de tijd te nemen omdat ik vind dat het van een heel slecht beleid getuigd een koninklijk besluit in werking te doen treden waarvan we op voorhand weten dat het niet kan werken omwille van een onvoldoende aantal experts. Ik geef graag toe dat we in het kader van FARAO een andere weg wensen in te slaan. We hebben in eerste instantie – dat geldt ook voor een aantal andere beleidsdaden die ik in de toekomst wens te stellen – het globale plan wat FARAO is en de visie die er achter schuilt nodig om die aanpassing ook door te voeren. Wat willen we doen? Wat is het voorstel?

Dat wordt nu omgezet in een koninklijk besluit en het gaat daarna de weg van de Hoge Raad bewandelen. Het is eigenlijk de bedoeling om het onderzoek naar de ernstige arbeidsongevallen, dat ik bijzonder ernstig neem – gegeven ook het feit dat de basis van FARAO juist de strijd tegen de ernstige arbeidsongevallen is – in eerste instantie te laten uitvoeren in de hiërarchische lijn en ook in de hiërarchie van de preventie. Dat betekent dat een ernstig arbeidsongeval in eerste instantie zal worden onderzocht door de interne of de externe preventiedienst. Zij moeten het onderzoek voeren en zij moeten ook de nodige aanbevelingen doen om herhaling in de toekomst te vermijden.

Wanneer komen de experts of zullen de experts nog op het toneel verschijnen? Dat zal gebeuren op het moment dat de inspectie vaststelt dat het onderzoek ofwel niet is gebeurd ofwel onvoldoende is gebeurd. Op dat moment zal de inspectie nog steeds externe deskundigen inzetten. Op dat moment zullen er voldoende mensen zijn – 80,90 of 100 – om dat probleem op te vangen.

Dat is de intentie. Ik kan eigenlijk niet meer in detail treden omdat we eigenlijk nog bezig zijn met de uitwerking en het informele overleg dat daaraan voorafgaat, maar dat zullen toch wel de grote lijnen zijn voor de vervanging van het huidige koninklijk besluit over de ernstige arbeidsongevallen.

01.03 **Trees Pieters** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, zoals we hadden vermoed, is het uitgesteld. Dit koninklijk besluit zal worden vervangen in het nieuw aangekondigde plan. Ik vraag mij af wanneer dit werd geïmplementeerd.

Had men bij het aanstellen van deskundigen niet op voorhand moeten natrekken waarover men beschikte? Men kan op de arbeidsmarkt toch nagaan waarover men zal beschikken? Nu moet men na het

parce que le nombre d'experts réunissant les conditions était insuffisant, et ce principalement en raison des incompatibilités. Fin de l'année dernière, quatre-vingt candidatures officielles et valables ont été introduites. On recense toutefois chaque année 15.000 accidents du travail graves. La mise en oeuvre d'un arrêté royal clairement inapplicable dans la pratique témoignerait à mon sens d'une mauvaise politique. Dans le cadre du plan PHARAON, nous emprunterons une autre voie. Conformément à la proposition, qui est actuellement coulée dans un arrêté royal, il appartiendra désormais en premier lieu aux services internes et externes de prévention des entreprises de mener l'enquête à la suite d'un accident du travail grave. Les experts n'interviendront que si l'inspection constate que l'enquête n'a pas dûment voire pas du tout été menée. Nous espérons disposer à ce moment-là d'un nombre suffisant d'experts. Je ne puis entrer davantage dans les détails pour l'instant, mais ce sont là les grandes lignes de la nouvelle proposition.

01.03 **Trees Pieters** (CD&V): Comme nous le supposions déjà, l'arrêté royal a été reporté. Il sera en fait remplacé par un nouvel arrêté royal dans le cadre du plan PHARAON. N'aurait-on pu, lors de l'élaboration du premier arrêté royal, sonder au préalable le

invoeren van het KB kijken of er wel deskundigen zijn en of dit compatibel is met de andere functies die zij uitoefenen. Dat had eigenlijk voorafgaandelijk kunnen gebeuren.

Anderzijds ben ik wel tevreden, omdat u mij vertelt dat in het FARAO-plan voorrang gegeven wordt aan de interne preventie en de externe preventiediensten, zoals zij geconcipieerd werden in de wet op het welzijn. Ik meen dat het hun eerste taak is om deze zaken in te vullen. Men moet niet altijd gaan zoeken naar externe deskundigen. In die zin ben ik dus tevreden dat u langs die weg een oplossing zoekt.

Ten slotte, u zegt dat een deskundige pas kan optreden wanneer interne en externe preventiediensten door de inspectie als onvoldoende bevonden worden. Wellicht zal het aantal van 80 volstaan, maar ik wil vragen dat u dat toch inschat. Wat houdt die inspectie in? Welke inspectie is dat precies?

01.04 Staatssecretaris **Kathleen Van Brempt**: Medische en technische inspectie.

marché du travail pour s'assurer que les candidats y étaient disponibles en nombre suffisant? N'était-ce pas mieux que de devoir conclure à l'inapplicabilité de l'arrêté royal après son élaboration? Notre groupe a, dès le début, mis en question le système des experts externes. Je me félicite toutefois de la priorité accordée aux services internes et externes de prévention dans le cadre du plan PHARAON. La secrétaire d'Etat pourrait-elle préciser les implications précises de l'inspection qu'elle évoque?

01.04 **Kathleen Van Brempt**, secrétaire d'Etat: Il s'agit de l'inspection médicale et technique.

01.05 **Trees Pieters** (CD&V): Ik wens toch te beklemtonen dat degene die het KB heeft uitgeschreven voorafgaandelijk wel beter rekening had gehouden met de arbeids(...).

01.06 Staatssecretaris **Kathleen Van Brempt**: Dat is een beetje een oneerlijk verwijt. Ik denk dat men tegemoet wenste te komen aan een absolute noodzaak op de markt van de preventie, namelijk genoeg mankracht zoeken om dat soort zaken te doen.

01.06 **Kathleen Van Brempt**, secrétaire d'Etat: Le reproche qui m'est adressé au sujet de l'exécution de l'arrêté royal est à mon sens injustifié. Par cet arrêté royal, nous entendions rencontrer un besoin en matière de prévention. Les experts constituent une nouvelle catégorie professionnelle, et il est très difficile d'évaluer préalablement le nombre de personnes qui entrent en ligne de compte à cet effet. J'ai en outre souhaité faire preuve de fermeté en ce qui concerne les incompatibilités.

Het was een totaal nieuwe beroepscategorie, waar ik niet voor ben. Het was heel moeilijk om in te schatten of daar voldoende volk voor aanwezig was. Bovendien zijn er de onverenigbaarheden. Daar knelt het schoentje echt. Dat inschatten is vrij subjectief. Ik wens dat eigenlijk nogal streng te doen omdat ik denk dat dit noodzakelijk is. Dat is ook de reden.

01.07 **Trees Pieters** (CD&V): We hebben in het verleden het aanstellen van die deskundigen op dat vlak, misschien niet zo zeer qua onverenigbaarheden of qua aantal potentiële deskundigen maar als systeem, sterk in twijfel getrokken omdat wij ervan overtuigd waren dat er een ruim kader ingevuld is via de wet waarbij externe en interne diensten voluit hun werk moeten doen in het kader van de preventie, van het voorkomen van de arbeidsongevallen. Wij zijn bijzonder gevoelig voor het zo minimaal mogelijk houden ervan. Wat toen is uitgevonden hebben wij eigenlijk altijd bekampt, van de boete naar de deskundigen. Oké, ik ben dan toch tevreden dat u voorrang geeft aan een interne of externe preventiedienst.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 **Question de M. Jean-Marc Delizée au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la brigade**

motorisée des douanes" (n° 2099)**02** Vraag van de heer Jean-Marc Delizée aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de motorbrigade van de douane" (nr. 2099)

02.01 Jean-Marc Delizée (PS): Monsieur le président, je crois que je devrais revoir l'intitulé de la question qui porte davantage sur les pensions du personnel de la brigade motorisée des douanes. Enfin, cela me permet de faire un trait d'union entre l'actualité, la réunion du gouvernement sur la justice, la police et la sécurité puisqu'il s'agit d'un département qui œuvre dans ce secteur.

Le travail de cette brigade motorisée des douanes consiste à rechercher les fraudes relatives aux marchandises transportées par route. Ces contrôles, qui s'effectuent quotidiennement sur des dizaines de véhicules, s'opèrent dans des domaines très variés: faux documents, déchets, transports d'animaux, stupéfiants, armes, transport de produits soumis à accises, etc.

Ces agents s'occupent également des infractions en matière de circulation routière et sont de plus en plus sollicités pour participer à des opérations en collaboration avec la police fédérale.

Par ailleurs, ce genre de travail expose les hommes à de nombreux risques. Preuve en est la panoplie d'armement dont ils disposent: mitraillette, pistolet 9mm, gilet pare-balles, spray, matraque et tenue d'intervention. Tout cela pour dire que ça ne dépayse pas M. le ministre des débats en cours sur la sécurité.

Dans un souci d'une organisation efficace, les équipes sillonnent le réseau routier belge jour et nuit. Ces équipes de contrôle sont composées d'au moins un niveau 2 ou 2+ et des agents de niveau 3.

Bien que ces groupes semblent travailler en parfaite harmonie, il n'en reste pas moins que des discriminations subsistent à l'égard des agents d'une même brigade de douane. En effet, les agents de niveau 2 et 2+ sont toujours considérés comme des agents "de bureau"! Ils doivent travailler pendant 42 ans pour prétendre à une pension complète, alors que les agents de niveau 3, qui sont eux considérés comme des agents du secteur actif prestent 37 ans ½ pour la même pension complète.

Dès lors, M. le ministre peut-il me renseigner à propos de cette situation, qui concerne environ 150 agents affectés dans les différentes brigades de douane du pays?

Pour quelles raisons objectives une telle discrimination subsiste-t-elle encore aujourd'hui? A cet égard, je précise que le personnel concerné perçoit cette situation comme une injustice.

Je voudrais demander au ministre quelle est sa philosophie en la matière et s'il ne juge pas opportun, dans un souci d'égalité de traitement, d'uniformiser le système.

02.02 Frank Vandebroucke, ministre: Monsieur le président, en réponse à sa question, je puis confirmer à l'honorable membre que, suite à la restructuration de l'Administration des douanes opérée en 1993, les agents des niveaux 2+ et 2 qui ont été transférés au sein des brigades motorisées ne peuvent pas bénéficier du tantième un

02.01 Jean-Marc Delizée (PS): De opdracht van de bij de motorbrigade van de douane ingedeelde ambtenaren bestaat in het opsporen van fraude in verband met goederen die over de weg worden vervoerd. Dagelijks worden zeer uiteenlopende controles uitgevoerd: valse stukken, dierenvervoer, wapens.

Ook verkeersovertredingen behoren tot hun werkterrein en steeds vaker wordt hun medewerking gevraagd voor operaties in samenwerking met de federale politie. Die opdrachten zijn niet zonder risico.

De ploegen, die dag en nacht ons wegnenet doorkruisen, bestaan uit minstens een ambtenaar van niveau 2 of 2+ en uit ambtenaren van niveau 3. Ze slagen erin uitstekend samen te werken, ondanks het bestaan van een aantal discriminaties.

De ambtenaren van de niveaus 2 en 2+ worden als kantoor-edienden beschouwd en moeten 42 jaar werken om aanspraak te maken op een volledig pensioen, terwijl de ambtenaren van niveau 3 als ambtenaren in actieve dienst worden beschouwd en slechts 37,5 jaar moeten werken om op datzelfde volledige pensioen aanspraak te maken. Deze problematiek belangt ongeveer 150 ambtenaren aan.

Welke objectieve redenen liggen aan die discriminatie ten grondslag? Kan het systeem niet eenvormig worden gemaakt?

02.02 Minister Frank Vandebroucke: Ingevolge de herstructurering van het bestuur van douane in 1993, kunnen de beambten van de niveaus 2 en 2+

cinquantième, contrairement à leurs collègues de niveau 3.

En effet, seuls les emplois des agents de niveau 3 figurent au tableau annexé à la loi du 21 juillet 1844 sur les pensions civiles et ecclésiastiques. L'octroi du tantième un cinquantième aux agents des niveaux 2+ et 2 des brigades motorisées ne pourrait résulter que d'une modification de cette loi. Une telle modification ne me paraît pas envisageable. Tant mes prédécesseurs que moi-même avons toujours été, pour des raisons de principe et pour des raisons d'ordre budgétaire, opposés à la reconnaissance de nouveaux services actifs.

Sur le plan des principes, il convient de rappeler que la distinction entre service sédentaire et service actif date d'une époque où les agents de l'Etat n'étaient pas du tout protégés contre les risques inhérents à l'exercice de leur fonction. Tel n'est évidemment plus le cas depuis de nombreuses années, suite à la loi du 3 juillet 1967 qui a organisé un régime d'indemnisation des dommages résultant des accidents du travail et des maladies professionnelles.

En outre, faut-il vraiment, pour de nouvelles catégories de bénéficiaires, compenser les risques professionnels par l'octroi d'un tantième préférentiel en matière de pensions, c'est-à-dire précisément à un moment où l'agent n'est plus exposé à ces situations?

Sur le plan budgétaire, une adaptation de la loi du 21 juillet 1844 précitée afin de régler le problème évoqué ne manquerait pas de susciter des revendications similaires de la part d'autres catégories de personnel. Elles sont en effet très nombreuses à revendiquer pareil avantage, même si toutes les données objectives disponibles démontrent amplement l'impossibilité de satisfaire, à terme, cette aspiration collective.

02.03 Jean-Marc Delizée (PS): Monsieur le président, je remercie le ministre pour ces explications.

Monsieur le ministre, vous confirmez qu'il y a, au sein des mêmes services, une discrimination. Vous en donnez les raisons historiques mais il est extrêmement difficile d'expliquer au personnel concerné, qui fait le même travail dans le même contexte – il s'agit d'agents actifs et non pas d'agents qui auraient des tâches administratives dans ce domaine –, l'existence d'une telle différence. On peut donc comprendre à la fois leurs revendications présentes et à venir, et mon argument sur le plan financier qui fait partie d'un cahier des charges dans ce secteur.

Par contre, je comprends moins le principe. En effet, il faut tendre à uniformiser les règles pour les personnes qui effectuent un travail dit

die naar de motorbrigade werden overgeheveld, in tegenstelling tot hun collega's van niveau 3, geen aanspraak maken op het tantième 1/50. Enkel de betrekkingen van de beambten van niveau 3 zijn in de tabel als bijlage bij de wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen opgenomen. Om de beambten van de niveaus 2 en 2+ het tantième 1/50 tot te kennen, zou die wet dus gewijzigd moeten worden.

Een dergelijke wijziging is echter niet mogelijk, omdat we, zowel vanuit principieel als vanuit budgettair oogpunt, steeds tegen de erkenning van nieuwe actieve diensten gekant waren.

Vooreerst vanuit principieel oogpunt: het onderscheid tussen binnendiensten en actieve diensten kwam tot stand op een ogenblik waarop het rijks personeel geen enkele bescherming genoot tegen de risico's verbonden aan de uitoefening van zijn functie. De wet van 3 juli 1967 betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen en voor beroepsziekten in de overheidssector bracht daarin verandering.

Ook vanuit budgettair oogpunt is dit geen haalbare zaak. De wijziging van de wet van 21 juli 1844 zou andere personeels-categorieën er immers toe aanzetten vergelijkbare eisen te formuleren.

02.03 Jean-Marc Delizée (PS): U bevestigt dat er wel degelijk sprake is van discriminatie binnen eenzelfde dienst. Voor de belanghebbenden is dat moeilijk te aanvaarden. We hebben dan ook begrip voor hun eis, zonder de budgettaire kant van de zaak uit het oog te verliezen.

Vanuit principieel oogpunt echter, kunnen we die discriminatie moeilijk aanvaarden. De regels die van toepassing zijn op beambten die actieve diensten

actif, induisant par lui-même de l'insécurité ou, en tout cas, des risques particuliers ou des situations de stress particulières. On aurait donc tendance à souhaiter, qu'à terme – ne fût-ce qu'à long terme –, on essaie de rencontrer la revendication – qui me paraît légitime – de mettre fin à ce type de discrimination.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

vervullen, zouden op elkaar moeten worden afgestemd.

Ik vraag dus dat op lange termijn op de eisen van die personeelsleden wordt ingegaan en dat een eind wordt gemaakt aan bepaalde discriminaties.